

RAN-1901130102030001
M.A. (Sem. II) Examination November - 2025
Gujarati (Paper - VIII) Gujarati Literary Criticism - II
Time: 2 Hours]
[Total Marks: 50
સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book.

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature
પ્ર. 1. ટૂંકમાં જવાબ આપો (ગમે તે પાંચ)
(10)

- રા. વિ. પાઠકે કયા વાદની વિવેચનક્ષેત્રે ચર્ચા કરી છે?
- વિવેચનને માનવતાવાદી અભિગમની દિશામાં વાળવામાં કયા વિવેચકનો વિશિષ્ટ ફાળો રહ્યો છે?
- સુરેશ જોશીના બે વિવેચન ગ્રંથના નામ લખો.
- “લય એ કવિની શીરાઓમાં વહેતા લોહીની વસ્તુ છે. તેથી હું માનું છું કે, કવિતા લોહીથી વાંચવાની છે.” - આ વિધાન કયા વિવેચકનું છે?
- રા. વિ. પાઠકની કવિતા વિવેચના પર કયા પાશ્ચાત્ય સર્જકોનો પ્રભાવ રહ્યો છે?
- ઉમાશંકર જોશીના વિવેચન લેખો કયા કયા છે?
- ‘ભાવના સૃષ્ટિ’ કયા વિવેચકનું પ્રથમ પુસ્તક છે?
- રૂપનિર્મિતિનો ખ્યાલ કયા વ્યાપારને મળતો આવે છે?

પ્ર. 2. “દર્શન વિના કવન સંભવે જ નહીં. કવિતાને કાન્તદર્શન કહો કે સત્યદર્શન રહસ્યની જરૂર છે”. - આ સંદર્ભમાં રા. વિ. પાઠકની ‘રહસ્ય’ સંજ્ઞાની ચર્ચા સવિસ્તાર સમજાવો.
(13)
અથવા
પ્ર. 2. કવિકર્મ અને સર્જનપ્રક્રિયા સંદર્ભે ઉમાશંકર જોશીના વિચારો સ્પષ્ટ કરો.
પ્ર. 3. “કાવ્ય એ ભાષાની કલા છે. ભાષા દ્વારા અર્થ કલા છે. સૂરની કલા નથી. કાવ્ય એ સંગીત નથી!” - કાવ્ય અને ભાષા સંદર્ભે વિષ્ણુપ્રસાદ ત્રિવેદીના વિચારોને અભિવ્યક્ત કરો.
(13)
અથવા
પ્ર. 3. “કલાનું સર્જન એટલે સર્જક ચિત્તની સ્વૈર લીલામય પ્રવૃત્તિ છે” - સુરેશ જોશીના રૂપનિર્મિતિના ખ્યાલને સમજાવો.
પ્ર. 4. ટૂંકનોંધ લખો (ગમે તે બે)
(14)

- ઉમાશંકર જોશીના કલા અને નીતિ અંગેના વિચારો
- કવિ અને કવિતા - રા. વિ. પાઠકના અભિપ્રાયો
- સુરેશ જોશીની શુદ્ધ કળા વિશેની ચર્ચા.
- વિષ્ણુપ્રસાદ ત્રિવેદીએ કરેલ કવિ - કવિકર્મ અંગેની વિચારણા.